

SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Heidi Ahokallio-Leppälä, Oona Löytänen, Olli-Pekka Ruuskanen, Olli Vesterinen, Niina Nurkka ja Kati Isoaho. Satakunnan ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Jari Multisilta, Timo Mattila, Cimmo Nurmi ja Erja Kuurila.**

Auditointivuosi **2022**, Karvin julkaisu **10:2022**

Kieli **Suomi**

ISBN **978-952-206-729-6 pdf**

2.3 Uudistumista edistävä toimintakulttuuri

- Korkeakoulun itsearviointi

#SAMK 2030 strategian mukaisesti SAMKilla on vastuu tuottaa muuntuvaa osaamista modernin ja monialaisen työelämän tarpeisiin maakunnassa ja lähialueilla sekä valituilla aloilla koko Suomessa. Tämä edellyttää kokeilevaa toimintakulttuuria sekä tutkimuksen että opetuksen osalta.

Kohdan 2.1. mukaisesti SAMK on ydintoimijana mukana maakunnan, kaupunkien ja yhteisöjen kehittämissä. Yhteisenä tekijänä toiminnassa on Satakunnan maakuntaohjelmaan kirjatus mukaisesti kokeilut, pilotoinnit ja uusien mallien rakentaminen ja juurruttaminen, mikä on myös SAMKin hanketoiminnan punainen lanka. Maakuntaohjelman Teollisuuspilotin tavoitteena on luoda maailman paras teollisuusalueisiin perustuva kokeilu ympäristö. SAMKin Teollisuuskorkeakoulu-profiili ja Automaatio, robotiikka ja tekoäly -vahvuusala tukevat tätä tavoitetta.

SAMK tekee aktiivista ennakointityötä. Satakuntaliitto järjestää vuosittain Tulevaisuusfoorumin, jossa tarkastellaan maakunnallisen kehittämisen ajankohtaisia teemoja sekä seuraavan vuoden ennakointiteemoja aluekehittämisen lähtökohdista. Alueellisia kehitysnäkymiä tarkastellaan kaksi kertaa vuodessa Satakunnan ELY-keskuksen alueraadissa. Maakunnallinen alue-ennakoinnin foorumi järjestetään vuosittain teemakohtaisesti. Nämä ennakointifoorumit tarjoavat SAMKille uusia kokeiluaihioita. Tämän roolin SAMK on saavuttanut luottamuksellisella toiminnallaan.

SAMK on profiloitunut tutkimus-, laboratorio- ja simulaatioympäristönsä pk-yritysten ja julkisten toimijoiden ”tuote- ja palvelukehitysyksiköiksi”. Esimerkiksi Robotiikka Akatemian opiskelijoiden ”työpäivät” täyttyvät yrityksille tehtävistä käytännön kokeiluista ja erilaisten ratkaisujen

etsimisestä. Robotiikka Akatemiassa toteutetaan vuosittain 30-40 projektia, joissa sovelletaan mm. yhteistyörobotiikkaa, konenäköä, anturitekniikkaa, 3D-simulointia, 3D-mallinnusta ja 3D-tulostusta. Toisena esimerkkinä SAMKin tutkijat pilotoivat tekoälyn ja supertietokoneiden käyttämistä perinteisiin lääketieteellisen tutkimuksen kohteisiin, minkä on mahdollistanut sosiaali- ja terveystietojen toisiokäyttö tietoaltaita hyödyntäen.

SAMKin tki-toiminta keskittyy soveltavaan tutkimukseen ja tuote- ja palvelukehitykseen. Tulokset halutaan saada nopeasti alueen yritysten ja yhteisöjen käyttöön. Tämä periaate ohjaa myös hankekumppanien valintaa. SAMKin hanketoiminnassa korkeakoulujen yhteishankkeiden määrä on lisääntynyt merkittävästi. Kansainvälisten yhteishankkeiden osuus hankevolyyymistä on myös merkittävä.

SAMKin rooli ja merkittävyys maakunnassa on kasvanut merkittävästi viimeisen viiden vuoden aikana. Strategiamme mukaisesti SAMKista on tullut alueen työelämä-, koulutus- ja tutkimusyhteistyön kokoava voima. SAMK kutsutaan mukaan käytännössä kaikkiin maakunnan yhteistyöverkostoihin. Kansainvälisessä hanketoiminnassa saavutetun luottamuksen ja maineen kautta SAMKin kv-verkostot kasvavat vastaavalla tavalla kutsutuksi tulemisen kautta.

SAMKin opiskelijoiden ja henkilökunnan yrittäjyys nähdään voimavarana ja uudistumisen generaattorina sekä ammattikorkeakoululle että alueelliselle kehitykselle. Korkeakoululähtöisen innovaatiotoiminnan ja yritystoiminnan läpinäkyvät, tasavertaiset ja yhdenmukaiset periaatteet ja toimintatavat kannustavat koko korkeakoulu yhteisöä yrittäjyyteen. Yrittyskiihdyttämö™ palvelee korkeakoulu yhteisön lisäksi kaikkia satakuntalaisia yrittäjiä. Kiihdyttämö toimii myös startup-kentällä aktivaattorina, sparraajana ja sijoittajana.

Opiskelijoita kannustetaan rekisteröitymään SAMKin alumneiksi opintojen loppuvaiheessa ja valmistuessa. Alumneille lähetetään noin kerran kuukaudessa uutiskirje. Uutiskirjeen sisältönä SAMKin toiminnasta kertovia uutisia lisättyä jatkuvan oppimisen palveluiden tarjonnalla. SAMK julkaisee alumneja esiin nostavia artikkeleja sekä rohkaisee alumneja kirjoittamaan alumniblogiin. SAMK on myös aloittanut alumnijuhlien järjestämisen. Joillakin koulutuksilla on omia alumniryhmiä sosiaalisen median kanavissa, ja koulutukset järjestävät alumneille itse parhaaksi katsomaansa toimintaa.

#SAMK 2030 strategiassa uudistumista edistävää toimintakulttuuria mitataan erityisesti seuraavilla mittareilla:

- Jokaisella vahvuus- ja nousevalla alalla on SAMKin vastuulla oleva osaamiskeskittymä osana laajempaa ekosysteemiä
- Seinäjoen ammattikorkeakoulun sekä Tampereen yliopiston ja Turun yliopiston (Porin yliopistokeskus) ja Aalto-yliopiston kanssa tehtävien tutkimus- ja koulutushankkeiden volyyymi on yli 1M€ vuodessa
- SAMKilla on vähintään viisi strategista kv-kumppania
- Jokainen kansainvälinen koulutusohjelma on aktiivisena toimijana vähintään kahdessa kv-verkostossa

- Yrittämistä opiskelevien määrä kolminkertaistetaan.

Vahvuudet

Digitaalisuus edistää toimintakulttuuria

Merkittävä osa henkilöstöstä on mukana tki-toiminnassa -> uudistaa opetusta

Henkilöstöä kannustetaan kevytyrittäjyyteen ja sivutoimiseen yrittäjyyteen -> uudistaa opetusta

Kehittämiskohteet

Alumnitoiminnan kehittäminen: esim. alumnifoorumin ja teemaluentojen järjestäminen

- pääasiassa SAMK-tason alumnitoiminta on alumniviestintää, koska laajemmalle toiminnalle ei ole tällä hetkellä resursseja, eikä SAMKissa ole alumnitoiminnasta vastaavaa henkilöä

Uusien koulutussisältöjen esilletuominen

Yhdessä tekemisen vahvistaminen korkeakoulujen välillä

2.3 Uudistumista edistävä toimintakulttuuri

- Auditointiryhmän arvio

Kokeilu ympäristöt tukevat innovatiivisen toimintakulttuurin rakentamista

SAMKin tavoitteena on tukea kokeilevaa toimintakulttuuria sekä opetuksessa että TKI-toiminnassa. Käytännössä tämä tapahtuu erilaisten kokeilujen ja kokeiluympäristöjen kautta. Neljän vuoden ajan toiminut Robotiikka-Akatemia on yksi kokeiluympäristöistä, jossa opiskelijat toteuttavat yrityksille erilaisia ratkaisuja. Robotiikka-Akatemian tavoitteena on tuottaa soveltavan TKI-toiminnan kautta nopeasti tuloksia alueen yritysten ja yhteisöjen käyttöön. Robotiikka-akatemiassa työskentelee eurooppalaisten kumppanikorkeakoulujen opiskelijoita.

SAMK tavoittelee myös eurooppalaisen TestBed-verkoston jäsenyyttä. Tarkoituksena on tutustua muihin TestBed-toimijoihin ja luoda samalla kansainvälisiä verkostoja. Haastatteluissa tuli esille henkilöstön innostus ja kehittämisalustoihin perustuvan toimintatavan sisäistäminen.

Neuvottelukunta- ja alumnitoimintaa kehitetään

Auditointivierailun aikana auditointiryhmä sai näyttöä siitä, että neuvottelukuntien työtä pidettiin merkityksellisenä, mutta auditointiryhmän näkemyksen mukaan neuvottelukuntatoimintaa on syytä kehittää systemaattisesti. Neuvottelukuntien toiminta vaihteli alakohtaisesti. Osa neuvottelukunnista oli kokoontunut säännöllisesti. Osalla neuvottelukunnista ei ollut säännöllistä yhteydenpitoa, mutta yhteyttä koulutuksiin saatettiin pitää muilla tavoilla. Työvoiman saatuuden turvaaminen mainittiin yhtenä keskeisenä tavoitteena yhteistyölle. Auditointiryhmä kannustaa jatkuvaan ja säännönmukaiseen sekä neuvottelukuntien rajat ylittävään yhteistyöhön. Kehittämistyön tulisi perustua yhteisesti sovituille tavoitteille sekä yhdessä kehitetylle toimintamallille. Näin toimintamallia voisi myös arvioida ja edelleen parantaa. Toimintamallin

rakentamiseen kannattaa osallistaa laajasti sekä henkilöstön että opiskelijoiden edustajia.

SAMKin tavoitteena on alumnitoiminnan kehittäminen ja alumni-nykyistä laajempi osallistaminen toimintaan. Haastatteluissa tuli esiin, että myös alumnitoiminnassa on paljon alakohdista vaihtelua. Merenkulussa alumnitoiminta on arkipäivää, koska pätevyyskoulutukset edellyttävät säännöllistä yhteydenpitoa sidosryhmien ja alumni-kanssa. Alumnit osallistuvat koulutuksiin työelämän kokemusasiantuntijoina sekä hyödyntävät jatkuvan oppimisen palveluita. Alumneille on olemassa muun muassa Facebook-sivusto ja alumniblogi. Alumneille tarjotaan myös mahdollisuutta opiskella maksutta neljä lukukautta avoimessa ammattikorkeakoulussa.

SAMKilla on muodostunut hyviä käytänteitä alumnitoiminnan kehittämiseksi, joten työtä tulee jatkaa. SAMKissa valmistuneista opiskelijoista poikkeuksellisen suuri joukko työllistyy maakuntaan, joten heidän hyödyntämisenä yritys yhteistyössä sekä tutkimus- kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa on paljon mahdollisuuksia. Auditointiryhmän näkemyksen mukaan alumnitoiminnan kehittäminen edellyttää selkeitä vastuita sekä määrätietoista ja tavoitteellista tekemistä.

Verkostot laajenevat monin eri keinoin

SAMK laajentaa verkostojaan strategiaan pohjautuen. Maakunnan osaamisalueiden ympärille on syntynyt vahvoja klustereita, joissa SAMK on mukana. Aiemmin SAMK on ollut tunnettu hoiva-alan keskittynään organisaationa, mutta vähitellen toiminta on laajentunut robotiikkaan, energiaan, yrittäjyyteen sekä muuhun vahvaan perusteellisuuteen. Yritysten aloitteista toteutetaan koulutuksen uudistamista sekä rakennetaan yhteisiä TKI-hankkeita.

Verkostojen hallinnointi perustuu strategian kautta määriteltyihin vahvuusaloihin, joita uudistetaan yhdessä alueen toimijoiden kanssa erilaisissa työryhmissä. Yhteisen työskentelyn kautta on syntynyt esimerkiksi akkuklusteri. Kansainväliset verkostot syntyvät usein yhteisten TKI-hankkeiden, verkostotapahtumien sekä henkilökuntatutkijavaihdon kautta. Myös henkilöstöä kannustetaan osallistumaan laajasti eri työryhmiin ja verkostoihin yhdessä maakunnan toimijoiden kanssa. Tästä ovat esimerkkinä kaupakamarien, maakuntaliiton sekä Elyn perustamat työryhmät.